

Ahdas häkki. Metalliset kalterit. Siinä oli Mindir Minkin koko maailma. Mindir oli syntynyt häkissä. Mindirin äiti oli joskus kertonut, että tämän äiti, tai ehkä isoäiti, jota Mindir ei ollut koskaan nähnytkaan, oli elänyt joskus vapaana. Jossain sellaisessa paikassa, jota tämä oli nimittänyt oikeaksi maailmaksi. Mindir ei oikein käsittänyt mitä se tarkoitti, mutta äiti oli kertonut sellaisista asioista kuin taivas, meri ja aurinko. Se kuulosti hirveän hienolta, mutta äiti oli viety pois jo kauan sitten, eikä Mindir enää ihan tarkkaan muistanut tämän kertomusta. Kaikki minkit vietiin pois kun he olivat kasvaneet tarpeeksi. Mindir tiesi että pian se kohtalo odottaisi häntäkin. Ihmiset, nuo kaksijalkaiset kummajaiset, jotka silloin tällöin toivat minkeille ruokaa, kuulemma veivät heidät surmattavaksi. Mindir oli koko ikänsä ihmetellyt miksi. Miksi heitä kasvatettiin ahtaissa häkeissä, jos heidät sitten vain vietiin tapettavaksi? Mindirin ystävä Ham viereisestä häkistä oli väittänyt, että ihmiset tahtoivat heidän turkkinsa vetääkseen sen yllensä, koska heillä ei ollut omaa turkkia. Mindir kyllä piti turkistaan. Se oli hieno, kiiltävän ruskea, pehmeä ja mukavan lämmin. Ei tosin aivan yhtä hieno kuin Hamin. Mutta ei kai kukaan nyt sen takia sentään kasvattaisi minkkejä poikasista asti, vain surmatakseen heidät heidän turkkinsa takia? Mindirin ajatukset keskeytyivät, kun hänen kalterit avattiin hetkeksi, ja ruokaa heitettiin sisään. Nälässä minkit eivät joutuneet elämään, mutta se olikin oikeastaan ainoa hyvä asia heidän elämässään. Mindir mutusteli ruokaansa, harmissaan siitä, ettei mahtunut kunnolla venyttelemään jalkojaan. Maha oli kohta täysi, mutta jalkoja jomotti. Mindir yritti loikkia, mutta löi vain päänsä hänen kattoon. Venytellessä kalterit tulivat vastaan. Koko hänen kehonsa kihelmöi, se tarvitsi liikuntaa, mutta ahtaassa häkissä Mindir ei voinut kuin istua alas makuulleen. "Kaikki hyvin, Mindir?" kuului ääni viereisestä häkistä. Mindir kääntyi katsomaan Hamia. Tämän turkki kiilteli ulkoa kajastavassa valossa. Se oli kaikista kaunein turkki jonka Mindir oli nähnyt kenelläkään minkillä. "Milloinka meillä olisi ollut kaikki hyvin?" Mindir tuhahti. "Niinpä", Ham totesi. "Melkein toivon, että minut vietäisi pian. Turha meidän on täällä elää, kun emme voi mitään tehdä." "Älä sano noin. Ham, luuletko että tuolla jossain on oikeasti olemassa se oikea maailma? Maailma, missä me minkit elämme vapaina?" "Eiköhän se siellä ole. Mutta me emme varmaan saa koskaan nähdä sitä." "Täällä me vain olemme, vangittuina, tietämättä sen paremmasta. Se tekee minut surulliseksi, Ham. Kun meillä voisi olla asiat toisinkin." "Niin minutkin, Mindir. Niin minutkin." Mindir asettui häkissään niin, että oli mahdollisimman lähellä Hamia. He katsoivat toisiaan silmiin. Hamin viiksikarvat värisivät. Mutta kylmät kalterit olivat heidän välissään. Masentuneena Mindir nukahti, ja unessaan hän juoksi vapaana vihreällä niityllä, jollaista ei ollut koskaan ennen nähnyt. Sitten, eräänä päivänä, se tapahtui. Ham, Mindirin viimeinen ystävä, vietiin pois. Kaksi suurikokoista ihmismiestä saapui paikalle, ja sen sijaan että olisivat antaneet ruokaa, pistivät he Hamia jollain piikillä, jolloin Ham kävi veltoksi ja valahti väsyneenä häkkinsä pohjalle. Miehet avasivat Hamin hänen ja tarttuivat häneen, kiskoivat hänet pois häkistään, ja Mindir tiesi ettei enää koskaan näkisi Hamia. Epätoivoissaan Mindir heittäytyi oman häkkinsä kaltereita päin, kohti Hamia, mutta kylmä metalli pysäytti hänet. Mindir huusi ystävänsä perään, mutta toinen miehistä vain vilkaisi häntä välinpitämättömästi, ja sitten he olivat poissa, Ham Minkki mukanaan. "Ham!" Mindir huusi ystävänsä perään. Turhaan. Ham! Joka turkki niin kiilteli. Ja ilmeisesti, jos hän oli ollut oikeassa, tulisi joku ihminen pian vetämään sen ylleen. Sairasta! Tuskaansa huutaen Mindir heittäytyi taas häkkinsä kaltereita päin, potki ja hakkasi niitä kaikin voimin, jotenkin täältä täytyi päästä ulos. Kylmä metalli repi hänen turkkiaan, ja avasi useita verisiä haavoja hänen ihoonsa. Mutta mikään ei auttanut. Kiljuen Mindir valahti häkkinsä pohjalle, jäi siihen makaamaan. Hän sulki silmänsä mutta ei pystynyt rauhoittumaan. Hän oli jäänyt yksin. Yksin julmassa maailmassa, johon ei mahtunut enää mitään muuta kuin ahdas häkki. Ei edes yhtä ystävää. Kesti kauan ennen kuin Mindir

pystyi itkemään itsensä uneen. Hamin viemisen jälkeen päivät kuluivat pitkälti samanlaisina. Mindir söi ja nukkui, eikä tehnyt juuri muuta. Niitäkin hän teki päivä päivältä vähemmän. Ruoka ei maistunut. Uni ei tullut. Mitä merkitystä millään muka oli? Jos elämä oli vain tätä, ei siinä ollut mitään järkeä. Vain jotta ihmiset voisivat jonain päivänä viedä hänet ja hänen turkkinsa. Mutta yhä Mindir muisti mitä hänen äitinsä oli kertonut oikeasta maailmasta. Mindirille ja muille minkeille se ei koskaan tulisi olemaan todellinen, mutta silti hän uskoi että se oli tuolla jossain. Ehkä hän saisi nähdä siitä edes vilauksen sitten kun hänetkin lopulta vietäisiin. Ja sitten koitti lopulta se päivä, kun he tulivat hakemaan Mindiriä. Mindir kuuli miten ihmiset puhuivat keskenään jotain hänen häkkinsä vieressä. Sanoivat, ettei hänen turkkinsa ollut kovin kummoinen. Että ei se siitä enää paremmaksikaan tulisi. Ja avasivat hänen häkkinsä. Yhdellä miehistä oli kädessään piikki, jolla hän pistäisi Mindiriä. Sitten kuitenkin tapahtui jotain. Mies pudotti piikin maahan, ja kumartui äristen sitä poimimaan. Ja häkin ovi oli auki. Mindir ei ehtinyt ajatella asiaa sen kummemmin, mutta hän tajusi, että jos hänellä ikinä olisi elämässään yhtäkään tilaisuutta päästä pois, se olisi tämä. Niinpä Mindir syöksyi miestä kohti, puraisi tätä käteen, ja livahti miehen huutaessa ulos häkistään. Miehen toverit yrittivät syöksyä hänen peräänsä, mutta Mindir juoksi minkä jaloistaan pääsi. Juoksi, juoksi ja juoksi. Hän tunsu voiman vellovan kehossaan, voiman jota ei ollut koskaan ennen päässyt käyttämään. Mutta se tuli hänelle luonnostaan. Hän vilkaisi pikaisesti taakseen, ja näki kaikki muut minkit pienissä häkeissään, missä hänkin oli koko elämänsä elänyt, mutta pian ne jäivät taakse. Miehet eivät tulleet enää hänen perässään. Juostuaan vielä pitkän matkan Mindir lopulta pysähtyi. Hän katseli ympärilleen. Hän seisoj pienellä kummulla, ja joka puolella hänen ympärillään kasvoi isoja puita. Hän oli nähnyt puita häkistään, mutta ei ollut koskaan tiennyt mitä ne olivat. Nyt hän saattoi haistella niitä, koskettaa niitä. Ne tuntuivat aivan eläviltä olennoilta, eivätkä vain pystyssä seisovilta isommilta kaltereilta, kuten hän häkistään oli kuvitellut. Mindir vilkaisi ylös. Taivas kaartui hänen yllään, sinisenä ja pelottavana, täynnä valkoisia pilviä, jotka liikkuivat kovaa vauhtia. Tuuli ujelsi metsässä. Ja sitten pilvi liikahti, ja sen takaa paljastui jokin hirveän kirkas valopallo - sen valo oli tavattoman kirkas, ja Mindir pelkäsi että se polttaisi hänet. Kauhuissaan Mindir juoksi pakoon, mutta vaikka hän oli paennut ihmisiä, ei hän päässyt pakoon tuota taivaalta paahtavaa valoa. Mindir heittäytyi kalliolle ja sulki silmänsä. Ehkä valo menisi ohi. "Mene pois, mene pois", Mindir aneli kauhuissaan. Mutta maatessaan siinä valossa Mindir tajusi, että itse asiassa se tuntui ihan mukavalta. Se lämmitti kivasti. Mindir uskaltautui avaamaan silmänsä, ja näki että valo ei ollut liikkunut mihinkään. Se pysyi paikallaan, eikä ajanutkaan häntä takaa. Se tuntui tulevan jostain hyvin kaukaa. Varmuuden vuoksi Mindir kuitenkin käpertyi läheisen puun varjoon, minne hän tajusi että valopallo ei nähnyt, ja jäi siihen ajattelemaan. Hän oli päässyt pakoon turkistarhalta. Hän oli päässyt oikeaan maailmaan. Mutta nyt hän oli yksin täällä vieraassa maailmassa, eikä hän yhtään tiennyt mitä hänen pitäisi täällä tehdä. Pilven taas peittäessä kirkkaan valopallon Mindirin mieleen muistui äidin vanha kertomus auringosta - valopallon täytyi olla se. Äiti oli sanonut, että aurinko lämmittää ja valaisee, ja kaikki elävä tarvitsee sitä. Mindir rauhoittui tajutessaan, että sen valo oli aivan luonnollista, eikä sitä tarvinnut pelätä. Huimaava vapauden tunne iski Mindiriin. Hän tajusi ettei ollut koskaan ennen juossut niin pitkälle ja niin nopeasti, kuin äsken häkistään paetessaan. Hän tajusi ettei ollut koskaan ennen juossut ollenkaan. Mutta nyt hän voisi juosta minne haluaisi. Häkissään hän ei ollut mahtunut kuin juuri ja juuri kylkeä kääntämään. Mutta Mindir tajusi myös, että hänellä alkoi olla jo kova nälkä. Ainoa hyvä puoli mikä häkissä oli ollut, oli se että siellä ihmiset toivat hänelle jatkuvasti ruokaa. Nyt hänen olisi etsittävä sitä itse. Äiti oli sanonut, että oikeassa maailmassa minkit metsästäivät. Mindir ei ollut ikinä metsästänyt. Mutta kai hän

oppisi sen. Hänen oli pakko. Olisihan se hiukan kiusallista, kuolla heti nälkään oikeassa maailmassa, ja päätyä siihen johtopäätökseen, että ihmisten häkeissä eläminen olisi sittenkin ollut parempaa. Niinpä Mindir alkoi haistella ympäristöään, syötävää etsien. Pian hän tunsi miellyttävän hajun sieraimissaan, ja lähti seuraamaan sitä. Mindir pysähtyi nähdessään edessään joukon isoja, maukkaan näköisiä rottia. Mindir syöksähti niitä kohti, mutta rotat paljastivat valtavat etuhampaansa ja sähisivät niin kovaan ääneen, että Mindir pelästyi niitä ja pysähtyi. Rotat kipittivät tiehensä, eikä Mindir uskaltanut lähteä niiden perään. Mindiristä tuntui, että villinä eläneet minkit olisivat nauraneet hänelle, jos olisivat nähneet hänen ensimmäisen saalistusyrityksensä. Nälkäisenä Mindir vaelsi eteenpäin. Siellä täällä hän näki jotain mönkijäisiä, jotka olisivat varmaan kelvanneet syötäväksi, mutta ne livahtivat kaikki karkuun ennen kuin hän ehti käpäläänsä liikauttaa. Sitten Mindir pysähtyi. Hän oli tullut kalliolle, jonka edessä avautui valtavan iso vesi. Hän muisti kun äiti oli kertonut hänelle merestä. Tämäkö se nyt oli? Mindir tunsi hermostuvansa tuota suunnatonta vesimassaa katsoessaan. Hän oli tottunut pieneen häkkiinsä; tämä oli jotain aivan liian isoa ollakseen olemassa. Mindir kyyristyi kalliolle ja tuijotteli siinä merta kunnes aurinko oli laskenut. Äskен Mindir oli pelännyt sitäkin, mutta jäi nyt kaipaamaan sen valoa ja lämpöä. Yön laskeutuessa Mindir kömpi kallionkoloon ja jäi siihen nukkumaan levotonta unta. Aamun koittaessa nälän tunne vain kasvoi. Mindir tuijotteli yhä loputonta merta; mutta vaikka sen valtavuus oli kauhistuttavaa, tuntui se silti jotenkin kutsuvalta. Mindir kastoi käpälänsä veteen. Vesi tuntui mukavalta. Pian Mindir oli jo loikannut kokonaan veteen, ja huomasi oppineensa uimaan. Ehkä minkkien olikin tarkoitus elää veden äärellä, Mindir tuumi. Miksi ihmeessä heidät oli sitten laitettu tyhmiin, kuiviin ja ahtaisiin häkkeihin? Mindir lähti uimaan eteenpäin. Uituaan hyvän matkan Mindir näki pienen saaren. Siellä lenteli paljon pieniä otuksia, lintuja. Ehkä niitä voisi syödä. Sulavasti Mindir potki itsensä rantaan. Lokkien ja tiirojen huudot kaikuivat pienellä luodolla raivostuttavan lujaa. Mindir tajusi että ne pelkäsivät häntä, mutta eivät silti halunneet paeta. Ne suojelivat jotain. Pesiään. Muniaan ja poikasiaan. Mindir löysi lintujen pesät. Ne olivat täynnä munia ja pieniä poikasia. Niin pienet otukset eivät kenneet pakenemaan häntä. Vihdoinkin hän sai mahansa täyteen. Luoto oli Mindirille kuin juhla-ateria. Pesä toisensa jälkeen tyhjeni kun Mindir popsi sen pikku asukkaat suihin. Herkullista. Seuraavana päivänä Mindir jatkoi uimista ja löysi toisen samanlaisen pienen saaren, sekin täynnä merilintujen pesiä. Mindir tyhjensi nekin kaikki. Nyt Mindir tunsi olevansa elossa. Häkki oli jäänyt taakse, ja taakse se saikin jäädä. Sinne hän ei enää palaisi. Mindir Minkki oli paennut oikeaan maailmaan, ja siellä hän eläisi elämänsä, kuten kaikkien minkkien olisi kuulunut. Merten linnunpoikaset varokoot, sillä Mindir aikoi selvittää tässä julmassa ja oudossa maailmassa! Varmaan tämä oli erilainen kuin se maailma mistä minkit olivat alunperin tulleet, mistä ihmiset olivat heidät vanginneet ja lukinneet ahtaisiin häkkeihin, mutta paremman puutteessa tämä saisi kelvata. Ja pian Mindir oli oppinut saalistamaan kuin olisikin tehnyt sitä koko ikänsä. Luodoilta löytyvät linnunpesät olivat hänen suurinta herkkuaan, mutta merestä löytyi myös paljon kalaa jota hän mielellään söi. Hän oli myös äärimmäisen tyytyväinen pyydystettyään ensimmäisen rottansa rannalta. Se oli istuskellut jonkun sillan alla, ennen kuin oli jäänyt Mindirin hampaisiin. Enää eivät rotat hänelle uhittelisi! Ajan kuluessa alkoi kuitenkin kylmetä, ja lopulta taivaalta satoi lunta, ja meri alkoi jäätyä. Mindir oli nähnyt lunta aiemminkin häkistään, mutta ei ollut koskaan tuntenut tätä kylmyyttä. Ruokaakin löytyi paljon vähemmän - myyriä sai kaivella lumen alta suurella vaivalla, eikä kalastaminen onnistunut merellä. Mindir kuitenkin löysi joen joka ei jäätynyt, ja sieltä löytyi vähän kalaakin. Mutustellessaan kylmissään kalaa joen rantakivellä Mindir muisteli mennyttä elämäänsä. Häkissä hän oli saanut ruokaa, mutta se oli ollut laiha lohtu siihen jatkuvaan ahdistukseen, missä hän oli elänyt. Ei tilaa liikkua

mihinkään, ja jatkuva pelko siitä että pian joku ihminen nylkisi hänet kuoliaaksi ja veisi hänen kauniin turkkinsa. Mindir oli ollut tavattoman onnekas päästessään sieltä pakoon. Kaikki muut olivat jääneet sinne, eivätkä tulisi ikinä näkemään oikeaa maailmaa. Eivät saisi ikinä tietää millaista minkin elämä todella oli. Eivät saisi ikinä tuntea vapauden huumaa, eivätkä veden virtausta turkillaan. Syötyään Mindir hypähti takaisin jokeen. Nyt hän ymmärsi turkkinsakin tarkoitusta vähän paremmin; kylmää vesi ei tuntunut ihan niin kylmältä kun häntä suoja si hieno ja lämmin turkki. Ja se oli Mindirin ikioma. Tätä turkkia eivät ihmiset saisi. Kevään koittaessa ruokaakin alkoi löytyä enemmän. Vaikka talvi oli ollut kylmä ja Mindir oli ollut usein nälissään, oli hän silti iloinen että oli kokenut sen. Täällä hän ainakin sai itse elää elämäänsä ja taistella selviytymisestään, sen sijaan että hänelle tuputettiin ruoka kurkusta alas hänen turkkinsa takia. Välillä Mindirin elämä oli vähän yksinäistä. Täällä ei ollut muita minkkejä, he olivat kaikki jääneet turkistarhalle. Ja hänen esivanhempansa, muut aidot vapaat minkit, olivat jossain kaukana, mistä heidät sitten ikinä oltiinkaan alun perin vangittu, ja tuotu tähän outoon maahan. Mutta nyt Mindirillä ei ollut aikaa ajatella sitä. Nyt hänen täytyi hyödyntää kevään tarjoamat mahdollisuudet saada taas pitkästä aikaa vatsansa täyteen. Linnut olivat varmaan taas alkaneet tekemään pesiään. Vuoden aikana Mindir oli oppinut miten asiat toimivat luonnossa. Mindir lähti taas uimaan kohti meren pieniä luotoja. Hän kuuli jo kaukaa lintujen vihaista huutoa hänen lähestyessään, ne yrittivät ajaa häntä pois, mutta turhaan. Päästyään luodolle Mindir alkoi taas tyhjentää niiden pesiä. Useita luotoja myöhemmin Mindir kävi vatsa täynnä makaamaan rantakivikkoon auringonpaisteesta nauttien. Ajatella että hän oli aluksi pelännyt aurinkoa ja merta. Mutta nyt hänestä oli tullut oikea, ylpeä minkki, josta hänen villit esivanhempansakin varmasti olisivat ylpeitä. Mindir rupesi ajattelemaan, että olisi mukavaa tavata toinen minkki, jonka kanssa he voisivat saada poikasia. Opettaa heidät alusta asti oikeiden minkkien tavoille. Heidän ei tarvitsisi kestää sitä hullua pelkoa mikä oli hallinnut Mindirin aikaisempaa elämää. He voisivat olla vapaita ja onnellisia alusta asti. Sitä Mindirin olisi ollut vaikea uskoa vuosi sitten. Jos Ham vain olisi ollut täällä... Kumppanista ja poikasista haaveillessa oli mukava nukahtaa lämpimään auringonpaisteeseen. Seuraavana päivänä Mindir saapui taas uudelle luodolle. Hän ei nähnyt lintuja, mutta haistoi silti heti ruoan kutsuvan tuoksun. Hän näki kasan suuria, herkullisen näköisiä kaloja, jotka oli jätetty oudon, metallisen häkkyrän sisään. Mitenköhän ne olivat sinne päätyneet? No, eipä sillä väliä ollut, ei kai niitä hukkaankaan kannattanut heittää. Niinpä Mindir kömpi sisään loukkuun ja ahmi kalat kitusiinsa. Liian myöhään vanhat muistot iskivät häneen. Tämä oli liian samanlainen kuin hänen vanha häkkinsä. Loukku oli ihmisten ansa. Näinkö hänen esivanhempansakin oli joskus kauan sitten ensimmäistä kertaa vangittu? Näinkö hölmöjä he olivat olleet, kömpineet ilmaisen ruoan perässä pieneen häkkiin, ja siten tuominneet kaikki jälkeläisensä elämään kauheimman kuviteltavissa olevan elämän? Mindir huusi raastavaa kauhuaan ilmoille, yritti epätoivoisesti päästä ulos, mutta häkin suuaukolle oli lokahtanut jonkinlainen este, eikä hän päässyt enää pois. Raivoissaan Mindir hyppi ympäri loukun seiniä, repien turkkinsa verille, mutta turhaan. Ulospääsyä ei ollut. Seuraavana aamuna, Mindirin väsyttynä ja jäätynä makaamaan toivonsa menettäneenä loukun pohjalle, mitään näkemättä eteensä tuijottaen, saapui luodolle vene. Siitä nousi maihin karskin näköinen ihmismies. Hän käveli loukun luokse ja sanoi: "Vai niin. Sinä siis olet se paholainen joka on tuhonnut linnunpesät täältäpäin. Jäitpähen kiinni. Enää et tule tänne pilaamaan paikallista ekosysteemiä. Helvetissä nähdään, minkki!" Mies kohotti aseensa ja tähtäsi sillä Mindiriä. Lannistuneena Mindir kohotti katseensa. Hän näki että miehellä oli yllään karvalakki, joka kiilteli kauniisti. Kuin minkin turkki. Se toi mieleen Hamin, jolla oli ollut kaikista kaunein turkki jonka Mindir oli ikinä nähnyt. Mindir ajatteli vielä kerran elämäänsä. Häkistä

vapauteen, sitten takaisin häkkiin. Oliko hän käynyt liian ylpeäksi vapaudessaan, ehtinyt unohtaa häkin, kun ei ollut tunnistanut tätä kuvottavaa jälleennäkemistä? Hän ei aivan ehtinyt ajatella kaikkea, ennen kuin ase laukesi.